

مرند اۇيگو

Mərənd öykü



من بىر آيىق ايدىم

يازار: دومان اردم

Web adress:www.marand-oyku.arzublog.com

Face book:www.facebook.com/marandoyku

Email:rezaaydin491@yahoo.com

بیر من آییق ایدیم

دومان اردم

مطبخدن گلن قابقاجاق سسینه اوپاندیغیما، هله دان یئری سؤکولمه میشدی. گۆز لیریم آغیرلیقدان آچیلیمیردی. سانکی گۆوده مین دؤرد بوچاغیندان یورغان دۆشه یه میسمارلانمیش ایدیم. نسه، هر گنجه چوخ ایچنده، سحرین خفیف باش آغریسینی دا نظره آلیردیم، آنجاق او گنجه باشیمی "دیل آرا" نین پامبیق ممه لری اوستونه قویوب یاتماغیم، هر نه یی یاخشیلاتمیشدی. آناملای "دیل آرا" مطبخده یول حاضیرلیق لارینی گۆروردولر. آتام قاپی آغزیندا دوروب چوپوگونو ائشیردی. هر دن ده، یانیندا چؤمبه لتمه اوتوروب دیوارا دایانمیش، الینده کی خوروز شیرینی سینی ایسه سومورتلایان بالاجا قارداشیم "سولئیمان" نین تئل لرینی سیغاللابیردی.

آتام دئیینه یینه داوام ائدیردی. بیزیم ائوده، بیرلیکده بیر یئره گئتمک ایسته دییمیز هر زامان، آتام بیر فیرتانا ق چبخارار. آتام دئییر بونلارین هامیسی بئکارچیلیقداندی. آتام "جهاد" ایداره سیندن بازنیشت اولاندان بری، سحر دن آخشاما ائوده نه آروادا گون وئیر، نه اوشاغا. اؤز کؤلگه سی ایله ده چتین لیکله یولا گئدیر. خالام دئییر آحیلیق بونلارین نسلینده وار؛ دده باباسی دا، بونون کیمی دانیشاندا، زهریمار دادی وئره میشلر.

او گون، دوشوندوبوموز کیمی آتامین صبری داشدی آخیر. چوپوگونو حیرصه یئره توللاییب دئدی: - «قورتارین دی گۆرک! میللت هامیسی مئیداندا حاضیرلاشیب بیزی گۆزله ییر. ایندیجه ماشین گلر. آلاسه سیزین نسلیزی کسسین. سیزنن بیر یئره چبخماق امام حوسئین موصیبتیدی.»

آتام اوزدن گئتمه سین دئییه باشینی مطبخین پنجره سیندن چبخاریب قول لارینی چیرمالایا چیرمالایا اوجا سسله دئدی: - «ندی آی کیشی؟ شافاق آچاندان کسیبسن قاپی نین آغزینی. سنی بی- آبیر اولاسان، خالقین دا کیشیسی وار، بیزیم ده. گلیریک دا...»

آتام آددیمینی دالی توسودوب دئدی: - «یاخشی! آرواد ائله بیل دیل اوتو یئییب»، بیر آز سونرا، یئنه فیکیرلشیب باشینا باشقا بیر سؤز سالدی، - «او گنده وی ده چاغیر دورسون دای. گنجه نی کئشیک ایدی؟ بالاجا سولئیمان جا دا یوخدو...» سونرا ایسه "سولئیمان" نین تئل لرینی سیغاللایراق، گولومسه دی، - «البتته کی، بالاجا سولئیمان جا دا یوخدو. سولئیمان اؤزومه چکیب. قوچ بالام ائی! هله قوی اوغول لار بولاغیندان سو ایچسین...»

آنام اکج آروادلار كيمى قوللاريني چيرمالاييب ياستى ياستى دئدى: - «سوون لال آخانى،
آدامين يئره باخانى. اونون موخوللوغونا باخما. يئكهلسه، اوندان دا كۆپك اوغلو اولاجاق.»

آتام، آنامين سۆزلىرى وئچينه دئيلىميش كيمى، يئره آتديغى چوبوغونو يئنىدن گۆتوروب، باشيني
توولاي توولاي قوربانليغى گنيرمك اوچون طؤولهيه گيردى.

بىز حاضيرانيب كوچه قاپيسى آغزىندا آتامى گۆزله بىردىك. او، آغآپ آغ گوزملى، قوبروغو ياغلى،
ترهجه چيمىزديريلمىش شيشه يى سورويهرك، قاباغيمىزا دوشدو.

قىرمىز رنگلى سون مودئللى "ئويكو"، مئيداندا حركت اوچون بىزى گۆزله بىرمىش كيمى داينمىش
ايدى. آتام قوربانليغى ماشينين دال جعبه سينه بوراخىب، كيشيله نرك، مينمه بيممىزه امر وئردى.
هله قاپى اورتولمه مېش، هئچكس ده اوتوراجاق صندليني تاپمامىشكن ماشين حركتنه باشلادى.
"دېلشاد خالا" نين بئچه سى نين بانى كندى بىردن بورودو.

"آراز" قىراغىندان ترهجه سالىنمىش يولدان، كندلى لرین ايلك دفعه سى ايدى اوجاغا گئتديك لرى.
اونلار، "خاروانا" يولونون اوزونلوغوندان، دۇنگه لرین، گدېك لرین تهلوكه سيندن ياخا قورتارماق-
لاريندان، بىر ده يول صۇحتى اولسون دئيه آسفالت يولون اؤزلىك لریندن، اوستونلوك لریندن
دانىشىردىلار. "حاجى نجف آغا" دا آرا بىر كنددهكى اؤلوب گئندن لرین خاطرينه، ها بئله شوفنرین
امواتينا اوجادان صلوات چئويتدېرىردى.

آشاغا محلله ساكين لرى نين هاميسى گل مېش ايدى. منيم يانيمدا "قىزىل سولو كاظيم"
اوتورموشدو. جاماعات اونو "دلى كاظيم" دا سسلردىلر. اونلارین دئىيىنه گۆره، اونون عاغلى نين
آزالماسى و نهايت زېررامايا دۇنمه سى، جاوانلىق چاغلاریندا "بادباد" يئمه سى اوزوندن اولموش-
دور. يوخسا او، جاوانلىقدا وچا بويلو، گۆچك، قورد اور يى يئمىش، ياراشىقلى بىر ايگيد ايمىش.
هه بىزدن ده ايگيد ايمىش، آما داها چوخ ساده لؤوح و آخماق نؤوعوندان. اونا "بادباد" يئدیرتمه يى
من پلانلاشديرسام دا، يئدیردن "نېشرانلى كریم" ايدى. من ايشى گۆرندن سونرا، يالنىز، سئير
ايدىردىم. هئچ ده يئشمان دئيلىم بىرىسى نين ائوينى باشينا بىخديغيم اوچون. "درخشان
كيشى" نين قىزى "دېل آرا"، "كاظيم" ل وورولموشدوسا دا، آنجاق اونا من لايىق ايدىم. هئچ نه
وئچيمه ده دئيلىدى. من تكى "دېل آرا" نى دوشونوردوم. تكى "دېل آرا".

"كاظم"، هر گنجه ياريسى دوروب كندين سامان تايالاريني اودلايير، آلولانان سامانلارين ايچيندن ايسه مرحوم آتاسى "شيرزاد آغا" نين خورتلاييب گلدبيينه گۆره هاى سالار. باغيرار، آغلایار، گاه دا گۆلر.

بیزیم قاباغیمیزداكى صندلده قارا بوغدایى ساچلى، ایرى شوه گۆزلو، آغ بنيزلى قادینى "لئىلا" اوتورموشدو. "آراز" دان قالخان سحرین سرین يئلى پنجره دن ايچرى ووروب، آئینا دوشن ديلبرلى- نین اوجونو تومارلايیردی. دريسى هورپه نیردی هر دن. تیره پیردی ائهمالجا. سئويملى جئیران کیمی قوللارینی قوجاقلایيب اؤزونو کؤکسونه قيسیردی. بو تورپاقلارين بوتون غمینی دینم زليينه گؤموش کیمی، ساکیت ساکیت "آراز" ا باخیردی. اونو دانیشدیرماسایدیلار، دانیشماز ایدی. آرى نین روحى دورومو آغیرلاشانان سونرا، بالالارینین، آرى نین، بیر ده قايین آناسى نین قارنینی دیورسون دئییه ائولرده اونا بونا چؤرک ياپيب پول آلیردی.

"كاظم" گۆزلي مین ایچینه باخدی. قورخودان باشیمی آشاغى سالديم. بیردن دئدی: - «هه هه... دَن هاشیم گتیریب سنى، دلى اولموسان؟»، سسینی باشینا آتدی، - «هه ميللت! دئییه سن هامیز دلى اولموسوز اینشاللاه. اوجاقدان شفازى آماغا گليب سیز؟ آی سیزین آرواد اوشاغیزا... آغام شیرزادى سیز اؤلدوردوز. گنجه لر من اونو تايالارين ايچيندن چيخاريب ائوه گتيريرم... آما سیز آنامنان، بیر ده بو قحبه آروادیم لئیلاینان آل بیر اولوب اونو یئنه ده باسدیریرسیز. لئىلا دلى اولوب. منیم عوضیمه آیری کیشی لرین قوجاغیندا یاتیر. منی ده اؤلدورمه یه آپاریرسیز، بالالاریمی دا؟ سیکیمین باشینی یئیرسیز. شیرزاد آغا هامیزین ایپیزی قیراجاق.»

مینى بوسداكى لارين هامیسی، آبیرلاری نین دردیندن لال ساکیت بیر بیری نین اوزونه باخیب حیقیرتی لارینی دا چيخارتمیردی لار. "طوطو خالا" آشق پوشقا دئییب ممه لری نین اورتاسینا توپوروردو.

بؤیوک بیر حیطین اورتاسیندا ایدی اوجاق. هندوریندکی کيچیک اوتاقلار، گیرده گیرده تیکلمیش ایدی. حیطده دینچی لر، قاراچی لار، آل وئرچی لر وار ایدی. تاباقلاردا نار، انجیر، جویز، نوخود، قارا زیره و نه لر. گنجه، میللتین چوخ اولدوغونا گۆره، بیر ده اورانین اؤزل منزیل لرینده اوتاق قالمادیغى اوچون "لئىلا" و اوشاقلاری بیزیم اوتاقدا یاتدی لار. یاتدی لار نه دئمک، بالاجا اوشاقلاردان باشقا هامی اویاق ایدی. کیمین گۆزلی رینه یوخو گیر کی! بیر آزدان نه اولاجاغینی هنج کیم بیلمیردی. "كاظم" توختایاجاق دئییه اؤزلی رینه اومود وئیردی لر. "لئىلا" دا اؤزونو آلدادی رى. بونو دا،

بیلرکدن ائدیردی. "کاظیم"نی آتام و آناسی "زرنیشان خالا" سورویه سورویه ایچری آپارمیشدیلار. جیرجیرلارین سسیله چایین شیریلتیسی گئجه نین دامارلارینا ایشله بیردی. چایین قیراغیندا، میللت، کسدییی قوربانلیق لاری چنگدن آسیب دری لرینی سوپوردو. آرالیقدا ایسه آلین لارینا قان یاخیلمیش اوشاق لار اوینا بیردی.

گئجه یاری اولموشدو، آرتیق. "لئیلا" ساکیت قاپی نین آغزیندا دیزلرینی قوجا قلامیش، آناملای "دیل-آرا" ایسه آغ چادرلارینی باش لارینا سالیب دوعا اوخوبوردولار. آنام تسبئحینی سایا سایا آلاها یالواریب، - «سنی آند وئریم سنئید آغانین خطرینه، کاظیمین ایشینی یولا سال. بالالاری یازیقدی. آرواد اوشاغی وار. آلاها اثرمنی نین ده بالاسینی یامان درده سالماسین...» دئییردی.

"دیل آرا" گؤز یاش لارینی مندن گیزله دیردی... من دالغین ایدیم. نییه سینی ده بیلمیردیم. بیر آز دا، ندنسه قورخوردوم. جیرجیرلارین سسیله چایین شیریلتیسی گئجه نین دامارلارینا ایشله بیردی.

بیردن ایچریدن آغلاماق سسی قوپدو. سانکی آغلایان بیر نفری قووالا بیردیلار. گنده آغلایاراق، ال-لریندن قاچماق ایسته بیردی. "کاظیم" ایدی. آتام چوخ آلچاق سسله - «کاظیم قاچما، بالامسان»، دئییب آرخاسیجا قاچیردی. "زرنیشان خالا" ایسه آغلایا آغلایا آتامین آرخاسیندا یورویوردو. "زرنیشان خالا"نی بو قوجا واختیندا گؤزو یاشلی، چاره سیز گؤرمک هرکسین ایچینی قوورا بیردی. "کاظیم"ین سسی بیردن حیطی آلدی باشینا. بیز، بالکوندان دیک حیطه ساری قاچدیق. "کاظیم" هؤنکوره هؤنکوره - «شیرزاد آغا... شیرزاد آغا... چایین او تایندا منی گؤزله بیر. لئیلا... آنا، بالالاریمی باسدیرمایین. آنا باسدیرما»، دئییه قیشقیریردی. گؤز لری نین یاشی گیله گیله آخیردی. چایی آتلانمیش، تیتره تیتره یه چاخماغینی چاخیب چایین قیراغیندا کی قامیشلیغی یاندیرماغا باشلادی.

قامیش لار اود توتوموش، کیمسه ده چایدان آتلانمیردی. هامی بو تایدان باخیردی. بیرى دوعا اوخوبوردو. هئچ کس دئمیه سؤز تاپمیردی. "لئیلا" ساکیت باخیردی. "کاظیم" هؤنکورتوبله باغیریردی، - «شیرزاد آغا! هر گئجه سنه تونقال قالایا جاغام. اودلایا جاغام هر نه یی. لئیلانی، اؤزومو، بالالاریمی، آنامی...»

هامی اوتاغینا دؤنموشدو. "کاظیم" باغیریردی. هامی یاتمیشدی. "لئیلا" دا یاتمیشدی. "کاظیم" یئنه باغیریردی. من آییق ایدیم، بیر ده "دیل آرا" ...